EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 23.10.2013
COM(2013) 747 final

2013/0362 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

unionin Portugalille myöntämästä rahoitustuesta annetun täytäntöönpanopäätöksen 2011/344/EU muuttamisesta

{SWD(2013) 435 final}

PERUSTELUT

Neuvosto myönsi 17. toukokuuta 2011 (neuvoston täytäntöönpanopäätös 2011/344/EU) Portugalille tämän pyynnöstä rahoitustukea tukeakseen tiukkaa talous- ja uudistusohjelmaa, jonka tarkoituksena on palauttaa luottamus, mahdollistaa talouden paluu kestävään kasvuun ja turvata rahoitusvakaus Portugalissa, euroalueella ja EU:ssa.

Komissio on tarkastellut päätöksen 2011/344/EU 3 artiklan 10 kohdan mukaisesti yhdessä IMF:n ja EKP:n kanssa kahdeksatta ja yhdeksättä kertaa edistymistä sovittujen toimenpiteiden toteutuksessa ja toimenpiteiden tuloksellisuutta sekä niiden taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia.

Viimeaikaisen talouden, julkisen talouden ja rahoitustilanteen kehityksen sekä toteutettujen poliittisten toimien perusteella komissio katsoo, että tuelle asetettuihin talouspoliittisiin ehtoihin on tehtävä joitakin muutoksia, jotta voidaan varmistaa ohjelman tavoitteiden saavuttaminen. Muutoksia selitetään neuvoston täytäntöönpanopäätökseen tehdyn muutosehdotuksen johdanto-osan kappaleissa.

2013/0362 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

unionin Portugalille myöntämästä rahoitustuesta annetun täytäntöönpanopäätöksen 2011/344/EU muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan rahoituksenvakautusmekanismin perustamisesta 11 päivänä toukokuuta 2010 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 407/2010[1] ja erityisesti sen 3 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissio on tarkastellut neuvoston täytäntöönpanopäätöksen 2011/344/EU 3 artiklan 10 kohdan mukaisesti yhdessä Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) ja Euroopan keskuspankin (EKP) kanssa vuoden 2013 syyskuun 16 päivän ja lokakuun 3 päivän välisenä aikana kahdeksatta ja yhdeksättä kertaa viranomaisten edistymistä sovittujen toimenpiteiden toteutuksessa.

(2) Reaalinen BKT alkoi jälleen kasvaa neljännesvuositasolla kuluvan vuoden toisella neljänneksellä, ja myös lyhyen aikavälin indikaattorit viittaavat siihen, että taantuma on vähitellen taittumassa. Reaalisen BKT:n odotetaan supistuvan 1,8 prosenttia kuluvana vuonna ja kasvavan 0,8 prosenttia vuonna 2014 ja 1,5 prosenttia vuonna 2015. Työmarkkinoiden jännitteiden ennakoidaan hellittävän jonkin verran. Työttömyysasteen odotetaan silti nousevan enimmillään 17,7 prosenttiin ensi vuonna mutta alkavan sitten vähitellen laskea. Makrotalouden näkymiin liittyy suurta epävarmuutta, sillä vuosille 2014–2015 arvioidun elpymisen kestävyys riippuu siitä, jatkuuko hauraana pysynyt ulkomaankaupan ja rahoitusmarkkinoiden kehitys myönteisenä.

(3) Kassaperusteinen julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen supistui vuoden 2012 elokuun ja vuoden 2013 elokuun välisenä aikana 0,6 prosenttiyksikköä (ilman poikkeuksellisten tekijöiden vaikutusta). Verotulojen vakaa kehitys ja useimpien menopuolen erien kurinalainen toteutus tukevat talousarvion toteuttamista. Julkisen talouden näkymät kuitenkin poikkeavat jonkin verran seitsemännessä arvioinnissa todetuista näkymistä. Erojen taustalla on kertaluonteisia tekijöitä, kuten puutteet EU:lta saadun rahoituksen uudelleenohjelmoinnissa ja satamatoimiluvan myynnin lykkääntyminen. Muita eroihin vaikuttaneita tekijöitä ovat odotettua suurempi maksuosuus EU:n talousarvioon, eräiden muiden tulojen kuin verotulojen ennakoitua heikompi kehitys, Portugalin keskuspankin sijoitussalkussa olevista Kreikan valtion joukkovelkakirjoista saatujen tuottojen siirtäminen Kreikalle, julkisen sektorin työntekijöiden eläkejärjestelmään

[1] EUVL L 118, 12.5.2010, s. 1.

maksettujen sosiaaliturvamaksujen odotettua pienempi määrä sekä palkkamenoihin ja välituotekäyttöön liittyvien määrärahojen ylitykset. Alustavan talousarvion määrärahojen käytön (vaikutus 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen) jälkeen näiden poikkeamien arvioidaan kasvattavan alijäämäsuhdetta nettomääräisesti 0,5 prosenttiyksiköllä vuonna 2013. Talousarviovajetta kasvatti myös BANIF-pankin pääomittaminen (vaikutus 0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen), joskin sen vaikutus on jätettävä huomiotta ohjelman tarkastelussa.

(4) Hallitus toteuttaa korjaavia toimenpiteitä varmistaakseen, että ohjelman tavoitteena oleva 5,5 prosentin alijäämäsuhde toteutuu: erityisesti investointimäärärahoja karsitaan ja välituotekäyttöön liittyvien määrärahojen käyttöä sektoriministeriöissä valvotaan aiempaa tiukemmin (vaikutus 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen). Lisäksi hallitus ilmoitti kertaluonteisesta sosiaaliturvamaksu- ja verovelkojen perintäohjelmasta, jonka odotetaan tuottavan tuloja 0,4 prosentin verran suhteessa BKT:hen ja jonka ohella kiristetään myös verorikoksista langetettavia seuraamuksia.

(5) Tarkistettujen julkista taloutta koskevien arvioiden mukaan julkista taloutta vakautetaan vuonna 2013 rakenteellisen rahoitusaseman kohenemisella mitattuna 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen eli hieman vähemmän kuin seitsemännessä arvioinnissa ennakoitiin (0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen). Pääasiallisena syynä vakauttamiskehitystä koskevien arvioiden heikkenemiseen ovat viiveet alkuperäisen vakautuspaketin täytäntöönpanossa ja paketin osittainen korvaaminen kertaluonteisilla toimilla. Lisäksi odottamattomat paineet ovat rasittaneet talousarviota. Viiveet täytäntöönpanossa johtuvat useista rajoitteista kuten heinäkuisesta poliittisesta kriisistä ja sitä seuranneesta hallituskokoonpanon muutoksesta. Haasteita aiheuttivat myös perustuslakituomioistuimen 29 päivänä elokuuta antama lausunto, jonka mukaan uudelleenkoulutusjärjestelmää koskeva lakiehdotus oli perustuslain vastainen, sekä tekniset vaikeudet toteutettaessa eräitä perustuslakituomioistuimen 5 päivänä huhtikuuta antaman tuomion edellyttämiä toimia, erityisesti vähimmäistason ylittäviin työttömyys- ja sairausajan etuuksiin liittyvien sosiaaliturvamaksujen uudistamista.

(6) Hallitus on vahvistanut uudelleen sitoutuvansa tavoittelemaan 4 prosentin alijäämäsuhdetta vuonna 2014. Sen päättämät vakautustoimet ovat suuruudeltaan noin 2,3 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja ne kattavat myös osan vuoden 2013 vakautusvajeesta, joka periytyy vuodelle 2014. Vakautustoimet sisältyvät suureksi osaksi talousarviosta annettuun lakiluonnokseen, ja toimia toteutetaan osaksi myös erillissäädöksin. Toimet ovat valtaosin pysyväisluonteisia ja perustuvat ensisijaisesti menojen karsimiseen. Kuten jo seitsemännessä arvioinnissa, julkisen talouden vakauttamistavoitteen saavuttamiseksi tarvittavien pysyvien menoleikkausten kumulatiiviseksi arvoksi arvioidaan noin 4,7 miljardia euroa vuosina 2013–2014 (2,8 prosenttia suhteessa BKT:hen). Edellä mainittujen täytäntöönpanoviiveiden vuoksi osa vuoden 2013 vakautustoimista on nyt kuitenkin jäänyt vuodelle 2014.

(7) Vuoden 2014 vakauttamistoimista valtaosan (noin 1,8 prosenttia suhteessa BKT:hen) pitäisi perustua viime vuonna tehtyyn julkisten menojen arviointiin, jonka tarkoituksena on lisätä sosiaalisten tulonsiirtojen ja julkisten palvelujen tuottamisen tasapuolisuutta ja tehokkuutta. Julkisten menojen arviointiin liittyvillä toimenpiteillä on vaikutusta lähinnä seuraaviin seikkoihin: 1) julkisen sektorin palkkamenojen vähentäminen supistamalla julkisen sektorin työvoimaa, samalla kun pyritään lisäämään koulutetumman henkilöstön osuutta, yhdenmukaistamaan julkisen ja yksityisen sektorin työehtoja sekä lisäämään palkka- ja palkkiopolitiikan avoimuutta ja tekemään siitä tuloksiin perustuvaa, 2) eläkeuudistus ja 3) alakohtaisten menojen leikkaukset kaikissa sektoriministeriöissä ja ohjelmissa.

(8) Jotta pystytään kompensoimaan vuoden 2013 talousarvion toteuttamisesta aiheutuva negatiivinen perintö ja saavuttamaan tavoitteena oleva 4 prosentin alijäämäsuhde, julkisten

menojen arviointiin perustuvan paketin ohella on toteutettava muita pysyvästi vaikuttavia toimenpiteitä, joilla pyritään edelleen parantamaan nykyisten vero- ja etuusjärjestelmien tehokkuutta ja tasapuolisuutta (vaikutus 0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen). Lisäksi toteutetaan useita kertaluonteisia toimia, joiden vakauttava vaikutus (0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen) on suurempi kuin keskinäiseen sopimukseen perustuvan irtisanomisjärjestelyn käyttöönotosta julkisella sektorilla johtuviin kertaluonteisiin etukäteismaksuihin liittyvien kustannusten vaikutus.

(9) Velkasuhteen odotetaan olevan suurimmillaan eli 127,8 prosenttia vuonna 2013 ja pienenevän sen jälkeen. Velkasuhde on arvioitu suuremmaksi kuin seitsemännessä arvioinnissa sen vuoksi, että vuoden 2012 velkalukuja on tarkistettu hieman ylöspäin ja osa velkaa vähentävistä lyhyen aikavälin toimenpiteistä on jäänyt toteuttamatta. Sosiaaliturvan vakauttamisrahaston odotetaan nyt kasvattavan aiempaa varovaisemmin sijoituksiaan Portugalin valtion joukkovelkakirjoihin, ja valtaosa Parpublican yksityistämisestä saatavista tuloista jää yhtiöön, kunnes uusi Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä (EKT 2010) on tullut voimaan ja yhtiön asema on määritelty. Lisäksi valtion kassavarojen arvioidaan olevan vuoden lopussa noin 2 miljardia euroa suuremmat kuin aiemmin oletettiin.

(10) Julkisen talouden sopeutukseen liittyy monenlaisia finanssipoliittisia rakennetoimenpiteitä, joilla pyritään tehostamaan julkisten menojen valvontaa ja parantamaan tulojen kantoa. Meneillään on kattava julkisen talouden ohjausjärjestelmän uudistus niin keskushallinnon, aluehallinnon kuin paikallishallinnonkin tasolla, jotta järjestelmä vastaisi julkisen talouden hoitoon liittyviä parhaita käytäntöjä. Uusi sitoumusten valvontajärjestelmä tuottaa jo tuloksia, mutta täytäntöönpanoa on seurattava tiiviisti sen varmistamiseksi, että käytettävissä oleva rahoitus riittää kattamaan sitoumukset. Julkishallinnon uudistamista jatketaan julkisen sektorin yksiköiden ja työvoiman uudenaikaistamiseksi ja tehostamiseksi. Tulojen hallinnoinnin uudistusohjelmassa on edistytty, mikä parantaa seurantaa ja tulojen kurinalaisuutta. Julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuussopimusten uudelleenneuvottelut ovat edenneet selvästi, ja vuodesta 2013 alkaen odotetaan saatavan huomattavia säästöjä. Valtion omistamat yritykset saivat toiminnallisen rahoitusasemansa tasapainoon vuoden 2012 loppuun mennessä, ja suunnitteilla on muita uudistuksia, jotta tulokset eivät pääse heikkenemään uudestaan. Terveydenhuoltoalan uudistuksista saadaan huomattavia säästöjä, ja uudistusten täytäntöönpano jatkuu pitkälti tavoitteiden mukaisesti.

(11) Pankkien vakavaraisuussuhteet kohenivat huomattavasti viime vuonna, minkä ansiosta pankit pystyivät keräämään vaaditut Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) valvonnassa olevat lakisääteiset pääomapuskurit sekä saavuttivat ohjelman tavoitteen mukaisesti 10 prosentin vakavaraisuussuhteen rajoituksettomien ensisijaisten omien varojen (Core tier 1) määrällä mitattuna. Pääomapuskurit ovat kautta linjan riittäviä myös silloin, kun pankkien omia varoja arvioidaan uuden vakavaraisuusdirektiivin (CRD IV) sääntöjen mukaisesti. Uusia sääntöjä aletaan soveltaa tammikuussa 2014. Portugalin keskuspankki laatii parhaillaan siirtymäjärjestelyjä uuden vakavaraisuusdirektiivin käyttöönottoa varten. On todennäköistä, että lainojen suhdetta talletuksiin koskeva ohjeellinen 120 prosentin tavoite saavutetaan viimeistään vuonna 2014, ja jotkin pankit ovatkin jo alittaneet tämän kynnysarvon. Yrityssektorin rahoituslähteiden monipuolistamiseen tähtääviä toimia tehostetaan parhaillaan. Valtion tukemien luottojärjestelyjen viimeaikaisen ulkoisen tarkastuksen sekä toimintasuositusten sarjan pohjalta viranomaiset laativat suunnitelman, jonka toimenpiteillä on tarkoitus parantaa näiden järjestelyjen toimivuutta ja hallinnointia. Parhaillaan viimeistellään kriisinhallintavälineistöä, johon sisältyvät pankkien kriisinratkaisurahasto, varhaisvaiheen toimintavaltuudet sekä pääomittamista koskeva laki.

(12) Kasvua ja kilpailukykyä edistävien rakenneuudistusten toteuttamisessa on entisestään edistytty. Uudet irtisanomiskorvausten leikkaukset tulivat voimaan 1 päivänä lokakuuta.

Lisäksi on perustettu kaksi korvausrahastoa, joista on tarkoitus osittain rahoittaa irtisanomiskorvaukset. Aktiivista työmarkkinapolitiikkaa on pyritty vahvistamaan lisätoimin. Lisätoimia on toteutettu myös koulutuksen alalla, jolla on edistytty kaiken kaikkiaan tyydyttävästi.

(13) Palveludirektiivin täytäntöönpano edistyy ripeästi, ja se on pian saatettu kokonaan osaksi kansallista lainsäädäntöä. Direktiivin tavoitteena on vähentää markkinoille pääsyn esteitä sekä edistää kilpailua ja talouden toimintaa helpottamalla uusien tulokkaiden markkinoille pääsyä erilaisissa taloudellisissa ympäristöissä. Puitelaki virallisen etujärjestön edustamien säänneltyjen ammattien toimivuuden parantamiseksi on jo annettu, ja uudistuksen loppuun viemistä jatketaan tarkistamalla kyseisten kahdeksantoista ammattikunnan säännöt. Voimaan on jo tullut puitelaki, jossa vahvistetaan tärkeimpiä kansallisia sääntelyviranomaisia koskevat pääperiaatteet kuten viranomaisille annettava hyvin riippumaton ja itsenäinen asema, ja toimialakohtaisten sääntelyviranomaisten ohjesäännöt vahvistetaan pian. Liian alhaisista sähkötariffeista aiheutuneen velan vähentämistoimien toteutusta on lykätty, joskin tavoite voidaan osittain toteuttaa hallituksen äskettäin määräämällä uudella verolla. Lupamenettelyjen ja muun hallinnollisen taakan keventämiseksi on esitetty joitakin säädöksiä, kuten ehdotettu uusi maaperän käytön, aluesuunnittelun ja kaupunkirakentamisen perustaa koskeva laki.

(14) Kuljetussektorin kestävyyttä ja avoimuutta kilpailulle on edelleen parannettava. Rataverkon haltijan taloudellinen asema on parantunut jonkin verran, mutta merkittäviä lisätoimia tarvitaan, jotta sen toiminnallinen rahoitusasema saadaan tasapainoon vuoteen 2015 mennessä. Satamien uudistamista on tarpeen vauhdittaa.

(15) Yrityssektorin ja etenkin pienten ja keskisuurten yritysten maksuvalmiustilanteen parantamiseksi on toteutettu joitakin uusia toimia.

Oikeusjärjestelmän uudistukset on viety lähes päätökseen. Käsiteltävinä olevien tapausten lukumäärä on vähentynyt, ja merkittävien uudistusten – kuten tuomiopiirien maantieteellisen uudelleenjaon ja siviiliprosessilain uudistuksen – toteuttaminen on joko jo saatu tai saadaan pian päätökseen. Oikeusjärjestelmän toimintaa, joka on talouden moitteettoman ja oikeudenmukaisen toiminnan edellytys, on kuitenkin jatkossakin tarpeen parantaa 1) varmistamalla sopimusten ja kilpailusääntöjen tehokas ja oikea-aikainen täytäntöönpano, 2) lisäämällä tehokkuutta uudistamalla tuomioistuinjärjestelmän rakenteita ja omaksumalla uusia tuomioistuinasioiden hallintajärjestelmiä sekä 3) vähentämällä edelleen viiveitä oikeuskäsittelyissä (myös verotusasioissa),

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Korvataan täytäntöönpanopäätöksen 2011/344/EU 3 artiklan 7–9 kohta seuraavasti:

”7. Portugalin on toteutettava seuraavat toimenpiteet vuoden 2013 aikana yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti:

a) Julkisen talouden alijäämä ei saa vuonna 2013 olla suurempi kuin 5,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Tätä alijäämää laskettaessa ei oteta huomioon hallituksen laatimaan rahoitusalan strategiaan sisältyvien pankkitukitoimenpiteiden mahdollisia julkisen talouden kustannuksia. Vuoden 2013 talousarvioon ja lisätalousarvioon sisältyvien vakauttamistoimenpiteiden toteuttamista on jatkettava tinkimättömästi vuoden loppuun saakka. Lisäksi hallituksen on tarvittaessa toteutettava uusia

korjaavia toimenpiteitä talousarvion toteuttamisessa mahdollisesti ilmenevien puutteiden kompensoimiseksi.

b) Portugalin on jatkettava yksityistämisohjelmansa toteuttamista.

c) Portugalin on vietävä päätökseen yhteisten palvelujen käyttöä julkishallinnossa koskevan strategian täytäntöönpano.

d) Portugalin on jatkettava sairaalaverkon uudelleenjärjestelyä ja tehostamista edistämällä sairaalapalvelujen erikoistumista, keskittämistä ja supistamista sekä sairaaloiden yhteistä hallintoa ja yhteistoimintaa. Portugalin on varmistettava, että sairaalaverkon uudelleenjärjestelyn monivuotinen toimintaohjelma pannaan täytäntöön.

e) Portugalin on arvioitava kattavasti asuntomarkkinoiden toimintaa sen jälkeen, kun valmistellut muutokset uuteen kaupunkikiinteistöjen vuokrausta koskevaan lakiin 6/2006 sekä asetukseen, jolla kunnostamista koskevaa hallinnollista menettelyä yksinkertaistetaan, on hyväksytty.

f) Portugalin on kehitettävä valtakunnallinen maarekisterijärjestelmä, jotta kaupunkisuunnittelusta koituvat hyödyt ja kustannukset saadaan jaettua tasapuolisemmin.

g) Portugalin on laadittava ja toteutettava sellaisia korvaavia työmarkkinauudistuksia, jotka ovat vaikutuksiltaan samankaltaisia kuin ne uudistukset, jotka perustuslakituomioistuin totesi perustuslain vastaisiksi 26 päivänä syyskuuta 2013 antamassaan tuomiossa.

h) Makrotalouden epätasapainon korjaamiseksi Portugalin on edistettävä työpaikkojen luomista tukevaa ja yritysten kilpailukykyä parantavaa palkkakehitystä. Vähimmäispalkkoja voidaan korottaa ohjelmakauden aikana vain, jos se voidaan perustella talouden ja työmarkkinoiden kehityksellä.

i) Portugalin on entisestään tehostettava aktiivisia työmarkkinapoliittisia toimia julkisten työvoimapalvelujen toiminnan parantamiseksi asiaa koskevan arvioinnin tulosten ja toimintasuunnitelman perusteella.

j) Portugalin on jatkettava sen toimintasuunnitelmissa esitettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanoa keskiasteen koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen laadun parantamiseksi. Hallituksen on varsinkin esitettävä suunnitelmia koulujen rahoitusmallin tuloksellisuuden parantamiseksi sekä perustettava ammattimaisesti toimivat erityisopetusta tarjoavat koulut.

k) Portugalin on hyväksyttävä loput palveludirektiivin täysimääräisen täytäntöönpanon edellyttämät alakohtaiset muutokset.

l) Portugalin on esitettävä parlamentille ammatillisten etujärjestöjen muutetut säännöt.

m) Portugalin on hyväksyttävä vastaavat kansallisten sääntelyviranomaisten ohjesääntöjen muutokset.

n) Portugalin on julkaistava neljännesvuosittain kertomuksia perintäasteesta, yritysten maksukyvyttömyystapausten kestosta ja kustannuksista, verotapausten kestosta ja kustannuksista sekä täytäntöönpanotuomioistuinkäsittelyjen selvitysasteesta.

o) Portugalin on parannettava liiketoimintaympäristöä toteuttamalla kesken olevat uudistukset, joilla vähennetään hallinnollista taakkaa (täysin toimintakykyinen keskitetty asiointipiste ja lupamenettelyjen poistamiseen tähtäävät hankkeet), ja yksinkertaistamalla entisestään olemassa olevia lupamenettelyjä, sääntelyä ja muuta hallinnollista taakkaa, jotka muodostavat huomattavan esteen taloudellisen toiminnan kehittämiselle.

p) Portugalin on saatettava päätökseen satamien hallintojärjestelmän uudistus, johon kuuluu myös satamatoimintaan liittyvien toimilupien tarkistus.

q) Portugalin on toteuttava toimenpiteet, joilla parannetaan posti- ja televiestintäalojen toimintaa.

r) Portugalin on toteuttava toimenpiteet, joilla parannetaan liikennejärjestelmän toimintaa.

s) Portugalin on toteutettava toimenpiteet, joilla poistetaan liian alhaisista energiatariffeista aiheutunut velka.

t) Portugalin on varmistettava, että julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien uusia oikeudellisia ja institutionaalisia järjestelyjä sovelletaan ja että julkisen ja yksityisen sektorin tieliikennesopimusten uudelleenneuvotteluja jatketaan hallituksen esittämän strategisen suunnitelman ja tarkistetun sääntelykehyksen mukaisesti, jotta julkinen talous voisi vahvistua huomattavasti erityisesti vuonna 2013.

u) Portugalin on jatkossakin keskityttävä toimiin, joilla torjutaan veropetoksia ja veronkiertoa ja vahvistetaan säännösten noudattamista veronmaksajien keskuudessa.”

”8. Portugalin on toteutettava seuraavat toimenpiteet vuoden 2014 aikana yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti:

a) Julkisen talouden alijäämä ei saa vuonna 2014 olla suurempi kuin 4 prosenttia suhteessa BKT:hen. Tätä alijäämää laskettaessa ei oteta huomioon hallituksen laatimaan finanssialan strategiaan sisältyvien pankkitukitoimenpiteiden mahdollisia julkisen talouden kustannuksia. Tavoitteen saavuttamiseksi Portugalin on vakautettava julkista taloutta 2,3 prosentin verran suhteessa BKT:hen ensisijaisesti vuoden 2014 talousarviolain sisältämin toimenpitein. Toimenpiteiden on oltava pääasiassa pysyväisluonteisia, ja niissä on painotettava menojen karsimista.

b) Vakauttamispaketin on perustuttava julkisten menojen arvioinnin yhteydessä valmisteltuihin menoja vähentäviin toimenpiteisiin. Kaiken kaikkiaan näiden toimenpiteiden vaikutuksen on oltava 1,8 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014, ja niihin on kuuluttava muun muassa seuraavat toimenpiteet: 1) julkisen sektorin palkkamenojen vähentäminen supistamalla julkisen sektorin työvoimaa, samalla kun pyritään lisäämään koulutetumman henkilöstön osuutta, etenkin uudelleenkoulutusohjelman ja keskinäiseen sopimukseen perustuvien irtisanomisjärjestelyjen avulla; julkisen ja yksityisen sektorin työehtojen yhdenmukaistaminen entisestään (esimerkiksi pidentämällä työaikaa ja vähentämällä lomaoikeuksia julkisella sektorilla) ja yhtenäisen palkkataulukon käyttöönotto ja palkanlisien yhdenmukaistaminen; työntekijöiden erityisten sairausvakuutusmaksujen korottaminen julkisen kulutuksen tasapuolisuuden ja tehokkuuden parantamiseksi; 2) eläkejärjestelmän uudistus, jossa lakisääteistä eläkeikää korotetaan muuttamalla kestävyystekijää; virkamiehiin sovellettavan

järjestelmän (CGA) ja yleisen järjestelmän eläke-etuuksien laskentasääntöjen yhdenmukaistaminen turvaten vähimmäistason alittavat etuudet; sekä leskeneläkkeiden yksinkertaistaminen niin virkamiehiin sovellettavassa kuin yleisessä eläkejärjestelmässä erityisesti tapauksissa, joissa eläkkeensaaja saa myös muuta eläkettä; 3) sekä säästöjen toteuttaminen karsimalla välituotekäyttöä ja meno-ohjelmia kaikissa sektoriministeriöissä. Poliittisten ja oikeudellisten riskien vuoksi osa toimenpiteistä voidaan korvata osittain tai kokonaan muilla samansuuruisilla ja -laatuisilla toimenpiteillä.

c) Julkisen talouden menojen arviointiin perustuvan paketin ohella on toteutettava muita pysyvästi vaikuttavia tulopuolen toimenpiteitä, joilla pyritään edelleen parantamaan nykyisten vero- ja etuusjärjestelmien tehokkuutta ja tasapuolisuutta (vaikutus 0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen). Etenkin on kiristettävä työsuhdeautoihin liittyvien kustannusten kohtelua yritysverotuksessa ja parannettava ympäristö- ja terveyshaittaverotusta tekemällä muutoksia dieselkäyttöisten henkilöautojen verotukseen ja korottamalla tupakan ja alkoholijuomien valmisteveroja. Eläke- ja kiinteistörahastojen kiinteistöverohelpotukset on purettava. Lakisääteisten elinten jäsenten sosiaaliturvamaksuihin sovellettavista enimmäismääristä on luovuttava. Energiantuotannosta on kannettava lisäveroa, jotta voidaan hillitä energiasektorin liiallisia voittomarginaaleja. Osa veron tuottamista tuloista on käytettävä liian alhaisista tariffeista aiheutuneen velan maksamiseen. Internet-rahapelien markkinoiden laillistamiseksi on myytävä toimilupia, ja Internet-rahapelitoiminnasta on myös kannettava veroa. On otettava käyttöön erityinen tiedotusvälinemaksu, ja rahoituslaitoksilta perittävää maksua on korotettava. Lisäksi on toteutettava kertaluonteisia toimia, joiden vakauttava vaikutus on suurempi kuin keskinäiseen sopimukseen perustuvan irtisanomisjärjestelyn käyttöönotosta julkisella sektorilla johtuviin kertaluonteisiin etukäteismaksuihin liittyvien kustannusten vaikutus. Näitä toimia ovat muun muassa CTT-terveysrahaston siirtäminen julkisyhteisöjen sektoriin, siilo- ja satamatoimilupien myynti sekä erään julkisen yrityksen ylimääräisten öljyvarantojen myynnistä kertyvät erityiset tuotot.

d) Portugalin on toimitettava kertomus, jonka tarkoituksena on 1) kartoittaa päällekkäisyyksiä keskus- ja paikallishallinnon palveluissa ja toimivaltuuksissa sekä muita tehokkuutta vähentäviä tekijöitä hallintotasojen välillä ja 2) uudistaa ministeriöiden hajautettujen yksiköiden verkoston organisointia pääasiassa kansalaispalvelupisteiden verkoston ja muiden sellaisten ratkaisujen avulla, joilla voidaan tehostaa maantieteellistä jakautumista ja lisätä yhteisten palvelujen ja sähköisen hallinnon käyttöä.

e) Portugalin on jatkettava sairaalaverkon uudelleenjärjestelyä ja tehostamista edistämällä sairaalapalvelujen erikoistumista, keskittämistä ja supistamista sekä sairaaloiden yhteistä hallintoa ja yhteistoimintaa. Portugalin on varmistettava, että sairaalaverkon uudelleenjärjestelyn monivuotinen toimintaohjelma pannaan täytäntöön.

f) Portugalin on toteutettava suunnitelma, jonka tarkoituksena on luoda riippumaton kaasun- ja sähköntoimituksen logistiikkayhtiö.

g) Portugalin on toteuttava toimenpiteet, joilla parannetaan liikennejärjestelmän toimintaa.

h) Portugalin on arvioitava arvonlisäveron vapaaehtoisen kassakirjanpitojärjestelmän vaikutukset.

i) Portugalin on kirjattava ja analysoitava niiden säännösten kustannukset, joilla todennäköisesti on merkittävä vaikutus talouden toimeliaisuuteen.”

”9. Jotta luottamus finanssisektoriin voitaisiin palauttaa, Portugalin on pyrittävä säilyttämään pankkisektorin riittävä pääomapohja ja huolehdittava asianmukaisesta velkaantumisen purkamisesta yhteisymmärryspöytäkirjassa asetettujen määräaikojen mukaisesti. Tältä osin Portugalin on rahoitusvakauden säilyttämiseksi pantava täytäntöön Portugalin pankkisektoria koskeva strategia, josta on sovittu komission, EKP:n ja IMF:n kanssa. Portugalin on erityisesti

a) seurattava pankkien siirtymistä uuteen vakavaraisuusdirektiivipakettiin (CRD IV) sisältyvien vakavaraisuussääntöjen noudattamiseen ja varmistettava, että pääomapuskurit ovat haastavassa toimintaympäristössä edelleen riittävän suuret;

b) kehotettava pankkeja lujittamaan vakuuspuskureitaan ja saattamaan ne kestävälle pohjalle;

c) varmistettava tasapainoinen ja sujuva velkaantumisen purkaminen pankkisektorilla, mikä on keskeisen tärkeää, jotta voidaan poistaa rahoituksen epätasapainotilat pysyvästi ja pienentää keskipitkällä aikavälillä riippuvuutta eurojärjestelmältä saatavasta rahoituksesta. Pankkien rahoitus- ja pääomasuunnitelmia on tarkasteltava neljännesvuosittain;

d) edistettävä yrityssektorin ja erityisesti pk-yritysten rahoitusvaihtoehtojen monipuolistamista toteuttamalla monenlaisia toimenpiteitä, joilla pyritään parantamaan yritysten pääsyä pääomamarkkinoille;

e) jatkettava valtion omistaman CGD-pankkiryhmän toiminnan tehostamista;

f) ulkoistettava Parvalorem-yhtiön hallussa olevan BNP-luottokannan hallinnointi tarjouskilpailun kautta valituille yrityksille, joille on annettu valtuudet hankkia varat takaisin vähitellen. Portugalin hallituksen on varmistettava tytäryhtiöiden ja kahdessa muussa valtion omistamassa erillisyhtiössä olevien omaisuuserien luovutus;

g) kehitettävä ja toteutettava yrityssektorin rahoitusvaihtoehtojen monipuolistamista edistävien ehdotusten perusteella ratkaisuja, jotka tarjoavat yrityssektorin rahoituksenhankintaan vaihtoehtoja perinteisille pankkilainoille. Portugalin hallituksen on arvioitava mahdollisuuksia parantaa olemassa olevien valtion tukemien luottojärjestelyjen tuloksellisuutta ja hallinnointia viimeaikaisen ulkoisen tarkastuksen tulosten ja esitetyn etenemissuunnitelman pohjalta;

h) analysoitava pankkien elvytyssuunnitelmia ja annettava pankkijärjestelmälle elvytyssuunnitelmia koskevia suuntaviivoja sekä laadittava kriisinratkaisusuunnitelmia pankkien toimittamien raporttien perusteella. Parlamentille on toimitettava tarvittavat pääomituslain muutokset, joissa on otettu huomioon komission viimeaikainen tiedonanto valtiontukisääntöjen soveltamisesta finanssikriisin yhteydessä pankkien hyväksi toteutettaviin tukitoimenpiteisiin;

i) pantava täytäntöön järjestelyt, joiden myötä rahoituslaitokset voivat toteuttaa kotitalouksien luottojen uudelleenjärjestelyjä tuomioistuinten ulkopuolella, helpotettava yritysten velkojen uudelleenjärjestelyn hakumenettelyä ja pantava täytäntöön toimintasuunnitelma, jolla lisätään suuren yleisön tietoisuutta uudelleenjärjestelyvälineistä;

j) laadittava neljännesvuosittain kertomuksia uusien uudelleenjärjestelyvälineiden toteutuksesta. Hiljattain toteutetun kyselyn perusteella on kartoitettava vaihtoehtoisia tapoja lisätä sellaisten yritysten onnistunutta elvyttämistä, jotka ovat mukana PER:ssä (erityinen elvytysmenettely vakavissa rahoitusvaikeuksissa oleville yrityksille) ja SIREVEssä (tuomioistuimen ulkopuolisiin sopimuksiin perustuva elvytysjärjestelmä talousvaikeuksissa tai välittömässä maksukyvyttömyysvaarassa oleville sekä maksukyvyttömille yrityksille).”

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Portugalin tasavallalle.

3 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja